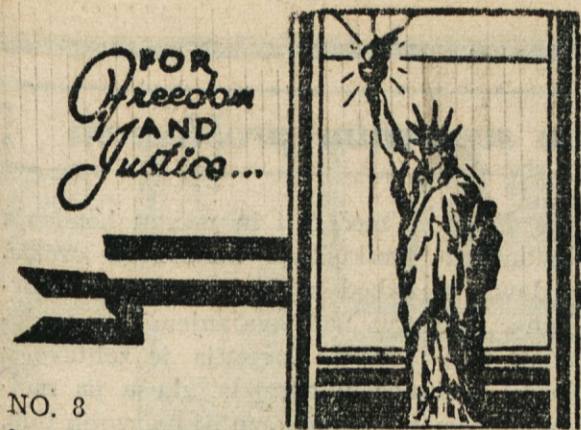

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JANUARY 13, 1959

STEV. LVIII.—VOL. LVIII.

Stalinisti se spravili na sedemletko Hruščeva

Eden najbolj znanih gospodarskih strokovnjakov je ostro napadel sedemletni gospodarski načrt, ki ga je nedavno objavil Hruščev.

MOSKVA, ZSSR.—Strumilin 81-letni ruski gospodarski strokovnjak, starosta med svojimi kolegi, je v "Literaturni gazet" izredno ostro kritiziral novo rusko sedemletko, ki jo je Hruščev že večkrat prav lepo pohvalil. Značilno je, da je kritiko objavil "Literaturnaja gazeta", ki je vodilni mesečnik v Sovjetiji. Značilno je tudi, da se Strumilin ne drži običajne linije v kritiki, to je, ne spušta se kot običajno v tehnične podrobnosti. Napada sedemletko v njeni osnovi in očita njenim očetom, da niso nobeni strokovnjaki.

Glavna napaka sedemletke obstoji po njegovem v tem, da pretirava potrebo po investicijah in da radi tega plan za investicije daleč presega letni prirastek na narodnem dohodku. Strumilin očita tudi sedemletki, da ceni preizkušeno delovno storilnost, kar seveda postavi sedemletko na popolnoma napačno podlago. Strumilin tudi ni prav, da je v sedemletki predvideno tako malo izdatkov za tehnično znanost; pravi, da bo ta imela od sedemletke manj koristi kot od sedanjih petletke.

Strumilin je tudi ostro nastopil proti nameri, da zavleče investicije v nove elektrarne. Posebno ga boli načrt, da zaenkrat ustavi delo na največji elektrarni sveta v Krasnojarsku, ki so jo začeli postavljati že l. 1955 in naj bi producirala 19 milijonov kilovatih ur na leto. Strumilin se sprašuje, kako to, da sedemletka hoče dvigniti do l. 1965 proizvodnje električne sile samo na 73% ameriške produkcije v l. 1957, čečim naj bi bila vrsta drugih industrijskih panog l. 1965 že prehitela ameriško proizvodnjo.

Strumilinova kritika sedemletke je vsekakor hud poper za Hruščeva in njegovo strujo, to da kaj naj naredi 81-letnemu gospodarskemu strokovnjaku? Kritika je vada na mlin stalinizma. Morda so jo naročili, morda so jo namenoma spravili v "Literaturno gazeto", kdo ve?

Kanada razpravlja o priznanju rdeče Kitajske

OTTAWA.—Iz vladnih krogov prihajajo vesti, da je vlada na zadnji seji koncem tedna razpravljala o možnosti in koristnosti priznanja vlade komunistične Kitajske. Predsednik vlade Diefenbaker je poročal kak vladna razprava na dežele v Aziji kanadsko odklanjanje priznanja dejanskega stanja na Kitajskem.

Naj že bo odločitev kakršnakoli, do nje je vsekakor še nekaj mesecev. Verjetno bo prišla šele jeseni, ko bodo Združeni narodi ponovno razpravljali o sprejemu rdeče Kitajske v Združene narode.

Novi grobovi

Mary Perkopec

V nedeljo popoldne je preminula Mrs. Mary Perkopec z Route 3, Brunswick, Ohio, stara 78 let, doma iz Sent Vida v Sloveniji. Zaprta je bila v sinu Stanleya J. Young v Clevelandu, dva vnuka in dva pravnuka. Leži v Searles & Bassett pogreb. zavoda v North Royalton. Obisk so danes od 2. do 4. pop. in od 7. do 9:30 zv. Pogreb bo jutri ob 1:30 pop. na North Royalton pokopališče.

Frank Turk

Danes zgodaj zjutraj je umrl v North Madison, Ohio, 54 let stari Frank Turk s Haines Rd., doma v Clevelandu. Poleg žene Lole je zapustil tudi več sester in bratov, od katerih eden je Eddie Turk, lastnik gasolinke postaje na oglu St. Clair Ave. in E. 61st St. Podrobnosti jutri.

Emma Kost

V nedeljo ponoči je neadoma umrla zadeta od srčne kapi 46 let stara Emma Kost s 1436 E. 26 St., roj. Spevak. Zapustila je moža Johna, očeta Johna Spevaka, otroke: Janet Archacki, Rosemary Mercer, Barbaro in Mary Alice, dva vnuka in brata Franka Spevaka. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:45 iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 52 St. v cerkev Brezmadežne ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Združene države so pripravljene sodelovati

WASHINGTON, D. C.—Združene države so pripravljene prispevati \$400,000,000 kapitala posebnim banki, ki naj bi pomagale državam Latinske Amerike k gospodarskemu napredku. Posebni odbor Organizacije ameriških držav je razpravljal pretekli teden o organizaciji takega zavoda, ta teden pa bo nadaljeval razpravo o njegovih nalogah. Verjetno bo danes pomožni trgovinski tajnik, ki vodi zastopstvo Združenih držav, svojim foverjem iz 20 ameriških držav, razložil stališče Washingtona. Predno bodo razgovori končani in novi denarni zavod ustanovljen, utegnejo miniti še cel meseci.

Dosegli smo sporazum z Moskvjo o izmenjavi filmov

CLEVELAND, O.—Sicer ni to Bog ve kako važna stvar, to da današnji žalostni časi so nas naučili, da moramo biti zadovoljni tudi z malim, kadar mislimo na Moskvjo. Zato registriramo novico, da je bil med Ameriko in Rusijo sklenjen sporazum o izmenjavi filmov. V Moskvi bodo videli 10 naših najboljših filmov, zato nam bodo od tam poslali sedem njihovih.

Pravijo, da bodo ruski filmi res nekaj prvostopenjskega. Med njimi bo "Labodje jezero", Othello, Don Quixote, Idijot, Tihi Don itd.

Število smrtnih prometnih nesreč veliko ali malo?

WASHINGTON, D. C.—Direktor naše FBI J. E. Hoover je objavil, da je bilo lanske leto na cestah vseh vrst 37,000 smrtnih nesreč, torej več kot 100 na dan! V svojem obupu je rekel, da je to "žalostna obsodba naše narodne miselnosti in zaničevanja življenja."

Ameriška avtomobilska zveza je ravno nasprotnih misli. Pravi, da je bilo lani komaj 5.3 smrtnih nesreč na vsak prevožen milijon mil, torej manj kot kdajkoli v zgodovini našega cestnega prometa.

Zvezni sodnik zahteva mešane visoke šole

Zvezni sodnik je zahteval konec segregacije na Georgia College. Guverner ukazal ukinitve vsih prošelj za sprejem.

ATLANTA, Ga.—Zvezni okrožni sodnik Boyd Sloan je ugodil pritožbi treh črnk, ki so se hotele vpisati na Georgia State College of Business Administration, pa bile odklonjene. Zahteval je od šole, da imenovan tri sprejme, da pa sicer lahko študente neoziraje se na barvo kože še vedno odklanja na temelju premelega znanja ali značaja.

Guverner Vandiver je predložil vodstvu visoke šole, naj do nadaljnjega ukine sprejemanje vseh novih študentov. Glavni državni tožilec pa je dejal, da je verjetno, da bo država vložila priziv na odločitev zveznega okrožnega sodišča.

Pričakujejo, da bo nemara v bližnji bodočnosti vložilo več črnih šolarjev prošnje za vpis na doslej čisto bele visoke šole, čeprav so prepričani, da bodo te odklonjene, dokler ne bodo sodišča šolske oblasti k sprejemu prisilile.

Tudi v Little Rock

LITTLE ROCK, Ark.—Okrožni zvezni sodnik John Miller je naročil po nalogu zveznega prizivnega sodišča, da mora tekom 30 dni predložiti načrt za mešanje štirihih javnih višjih šol v mestu. Kot znano so te šole zaprte od lanske jeseni in delno nadomeščene s privatnimi šolami. Odborji za privatne šole so skušali najeti zgradbe javnih šol z vso upravo, kar pa je sodišče prepovedalo.

Kaj bo šolski odbor storil, oziroma mogel storiti, ni jasno. Odredba prizivnega sodišča okrožnemu sodišču po njegovem lastnem mnenju ne zahteva odprtosti teh šol neposredno.

De Valera hoče posnemati gen. De. Gaulla

DUBLIN, Irska.—Znani irski politik De Valera, ki vodi svojo stranko Fianna Fail že skoraj 50 let in je z njo tudi izvajal po prvi svetovni vojni neodvisnost za Irce, je napovedal, da misli odstopiti kot ministrski predsednik in kandidirati za predsednika republike. Politični opazovalci pravijo, da ni nobenega dvoma, da ne bil zmagal, tako velika je njegova priljubljenost med Irce.

De Valera je tudi že izbral svojega najmočnejšega sodelavca Lemassa za naslednika. De Valera hoče dalje še pred odstopom dati izglasovati spremembo ustave v tem smislu, da bi v ustavi nadomestil proporcionalni volilni sistem z navadnim večinskim, kot ga poznamo pri nas v Ameriki.

Srca pilotov pridejo pod strog zdravniški nadzor

WASHINGTON, D. C.—Ne morda iz kakih zahrbtnih namenov, ampak radi večje varnosti v zračnem prometu. Zadržna leta se je namreč dogodilo parkrat, da je pilot zadel srčna kap, ravno pred začetkom poleta, nekajkrat pa tudi med poletom. Zato je Urad za civilno letalstvo naročil vsem letalskim družbam, da morajo poslati vsakega pilota, ki je starejši od 35 let na elektrokardiografsko preiskavo.

Letalske družbe morajo organizirati primerno zdravniško službo najkasneje do 1. julija t. l.

V ohajski zakonodaji govor o novih voliv. okrajih

COLUMBUS, O.—Komaj se se demokratje ugnezdili kot nova večina v generalni skupščini, že so pokazali, da dobro vedo, kje jih čevlji žuli.

Po postavah in navadi določajo države, kakšni naj bodo volilni okrajji za kongresnike v Washingtonu. To pravico lahko izrabijo po vsakem ljudskem štetju. Držati se morajo seveda paragrafa, koliko volivcev mora imeti vsak volilni okraj, toda določanje mej volilnim okrajem jim je dano na prosto roko.

Do l. 1960 bo dana demokratom prilika, da menjajo meje volilnim okrajem. V ta namen so že pretekli teden izvolili v obeh domovih legislature samo zanesljive pristaje v odbore, ki bodo določali meje volilnim okrajem.

Zadeva bo postala zanimiva tudi za Cleveland. Tu imamo volilni okraj št. 22, kjer ima republikanska kongresnica Mrs. Bolton tako sigurno večino, da je ne more podreti noben demokratiški protikandidat. Demokratska stranka je prišla na idejo, da bi temu okraju dodali še voliv. okoliša (ward) 26 in 32, kakor tudi Bratenahl, kjer so demokratje v večini. Po taki spremembi bi bilo v volivnem okraju št. 22 toliko demokratov, da bi bil ogrožen mandat Mrs. Bolton.

Volivna okoliša 26 in 32 kakor tudi Bratenahl bi izpadli iz volivnega okraja kongresnika Feighana, kar bi kongresniku nič ne škodilo. Ima namreč dosti veliko večino v vseh ostalih okoliših svojega volivnega okraja.

Republikanci so že zavohali demokratsko nakano in začeli proti njej hudo opozicijo.

Kubanska revolucija pomagala naši radarski službi

WASHINGTON, D. C.—Naša narodna obramba se rada bahda, da ima tako dobro urejeno radarsko službo, da ji ne uide eno letalo, ki se približa našemu kontinentu. Pa se je začetkom tega leta pokazalo, da to ni res.

Takoj po novem letu je odletel iz Havane kubanski bombnik z dvema pilotoma, ki sta bila pristaša diktatorja Batiste. Bombnik ja letel kakih 300 milj ob naših obali in preletel celo znano naše oporišče Cape Canaveral, pa ga nihče ni opazil. Naša obalna služba je postala pozorna nanj šele takrat, ko je potom radio prejel za podatke, kje naj prisilno pristane.

Vojno letalstvo je blamažo gladko priznalo in reklo, da bo "obveščevalno luknjo" ob Floridi takoj zaprlo.

Vzhodno - nemški komunisti dobijo prvo vojno akademijo

BERLIN, Nemčija.—Moskva je dovolila vzhodno-nemški ljudski republiki, da sme ustanoviti v Dresdenu prvo vojaško akademijo. Dosedaj so namreč rekrutirali častnike za vzhodno-nemške divizije iz partijskih, športnih in podobnih organizacij.

V akademijo bodo jemali seveda samo preskušene komuniste. Moskvi ni preostalo ničesar drugega, kot da tako dovoljenje, kajti nemški oficirji iz druge svetovne vojne so se izkazali kot zelo nezanesljiv element, ki mora po komunistični sodbi čim prej izginiti iz vzhodno-nemške oborožene sile.

Bodi previden in pasljiv, pa se boš izognil marsikateri nevedici

MIKOJAN NALET SLABO TUDI NA ZAHODNI OBALI

Podpredsednika sovjetske vlade Mikojana so sprejeli madžarski begunci z demonstracijami tudi v San Francisco. Guverner Brown se je tujemu gostu opravičil. — Obisk smatrajo kljub vsemu za političen uspeh. — Mikojan je povabil Nixona na obisk Sovjetije.

SAN FRANCISCO, Calif.—Kot po ostalih mestih, kjer se je Anastaz Mikojan, podpredsednik sovjetske vlade, ustavil na svojem privatnem obisku v Združenih državah, so ga madžarski begunci sprejeli z demonstracijami tudi tod. Nosili so velike table z napisom "Morilec" in podobnim. Demonstranti so metali proti avtomobilu, s katerim se je odpravil z letališča pokvarjena jajca, olupke in tu in tam menda celo kamenje. Guverner Brown je sprejel tujega gosta in se mu opravičil za negotoljubljen sprejem od strani madžarskih beguncev in zadržal Mikojanu, da ameriško javno mnenje njihovega nastopa ne odobrava.

Mikojan si je ogledal mesto, da se nato odpeljal v Los Angeles ogledat ameriško filmsko industrijo.

Cepprav se ameriška javnost na splošno za njegov obisk ni posebno zanimala, oziroma ni tega javno pokazala, je baje kljub vsemu ta obisk po sodbi nekaterih zelo uspešen. Med drugim je Mikojan povabil na obisk v Sovjetijo podpredsednika Nixona in kalifornijskega guvernerja Browna. Povsod se zavzema za sprostitev trgovine med Sovjetijo in Ameriko in poudarja "mirjoljubnost" Moskve.

Ike Mikojanu: Mi ostanemo v Berlinu!

WASHINGTON, D. C.—Ko se bo konec tedna sovjetski popotnik po Združenih državah Anastaz Mikojan vrnil na vzhod, se bo ponovno sestel z državnim tajnikom Dullesom in bo sprejet tudi pri predsedniku Eisenhowerju.

Vesti iz državnega tajništva in Bele hiše trdijo, da bo Eisenhower ob tej priložnosti sovjetskemu obiskovalcu mirno in jasno povedal, da bo Zahod ostal v Zah. Berlinu, pa naj Sovjeti stori, kar hočejo. Prav tako bo po istih virih odklonil sovjetski predlog za sklicanje konference v Pragi ali Varšavi za sestavo mirovne pogodbe z Nemčijo, tekom prihodnjih dveh mesecev.

Tekom svojih sedanjih izjav in razgovorov Mikojan še ni nikjer pokazal, da je prinesel kak krmeljski kompromisni predlog za rešitev berlinskega spora ali celotnega nemškega vprašanja. Če ima kaj takega, bo baje raje razkril Eisenhowerju kot Dullesu, ki ga imajo v Kremlju prav posebno v želodcu.

Mikojan je tekom svojega obiska v Hollywoodu zanikal, da bi pomenile Sovjetski zvezi mednarodne pogodbe samo nič vredne krpe papirja, kakor je izjavil Eisenhower v svojem poročilu o stanju Unije pretekli petek.

V raznem časopisju je bilo na račun nastopa madžarskih beguncev dosti pripomb češ, da niso na mestu in da predstavljajo dejansko zlorabljanje gostoljubja, ki jim ga ta dežela nudi.

Pri tem bi bilo treba opozoriti, da je Mikojan na privatnem obisku in da mu svobodni ljudje v svobodni deželi lahko povedo, kaj o njem mislijo. Tega "gosta" ni nihče uradno vabil sem in nemara veliki večini javnosti ni dobrodošel. Mož je bil med početniki boljšeševske revolucije in sodeloval tako v Stalinovi vladi kot v sedanjji. Tako je skrivno množičnih umorov, ki so se vršili pod njima. Morilec ostane morilec, pa četudi je član vlade. Morilec navadno v pošteno družbo ne vabimo, ampak jih

Iz Clevelanda in okolice

Seja—Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ imajo jutri ob 7:30 zvečer sejo v Slov. domu na Holmes Ave. Na dnevnem redu je branje računov za celo leto, zato so članice prav posebno vabljen, da se seje udeležijo.

Žalostno sporočilo—Anton Perušek z Maple Hgts., Ohio, je dobil sporočilo, da mu je umrl 27. decembra lani v Denverju, Colo., bratranec Frank Fintz, star 59 let. Pokojni je bil znan tudi med rojaki v Clevelandu, kjer je več let živel.

Seja—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima jutri ob 7:30 zvečer sejo v navadnih prostorih.

Pozdravi s Puerto Rico—Mrs. Mary Marinko in sin br. Frank Močnik pošljata svojim prijateljem pozdrave iz San Juan na Puerto Ricu.

Nov odbor—Carniola Hive 493 L. The Masabees ima za l. 1959 sledeči odbor: bivši povelj. Mary Konchen, povelj. Pauline Debevec, povelj. in zapis. Pauline Stampfel, duh. vodja Mary Tekaucie, čuvarica Mary Mahne, gospodar. Amelia Dezelan, vratar Mary Vesel, blag. in bol. taj. Josephine Stwan, 1016 E. 72 St., EN 4-0563, nadzor. Mary Kolegar, Frances Tavcar in Ursula Unetic, zastop. za Klub društev Josephine Stwan in Frances Tavcar, zastop. za konferenco SND Josephine Stwan. Seje so vsako 1. sredo v mesecu v SND, soba št. 1, ob 7:30 zvečer.

12 cerkva in 1000 hiš

Člani organizacije prostovoljnih graditeljev so od velike noči dalje zgradili 12 novih cerkva in tisoč hiš. Pri delu je sodelovalo 5 tisoč prostovoljcev. Dela se udeležujejo zlasti djaki in mladi člani frančiškanskega in jezuitskega reda. Novo gibanje vodi pater Werenfrid van Straaten.

NAJNOVEJŠE VESTI

COLUMBUS, O.—Novi guverner DeSalle je po slovesni prisegi ob prevzemu svoje službe, obljubil da bo do vseh pravičen, da se bo trudil za varno državno gospodarstvo in skrbel za dostojno življenjsko raven.

NEW YORK, N. Y.—Mrs. Jean Iavarone, mati osmih otrok, je po lastni izpovedi ugrabila dve in pol uri staro deklico Liso Rose Chionchio v Brooklynski bolnišnici, da bi svoje prijatelja pripravila do poroke češ, da je to nujn otrok. Če jo sodišče obsodi, dobi lahko do 20 let zapor.

WASHINGTON, D. C.—Senat je včeraj sprejnil svoja prava v toliko, da bo v bodoče za končanje "filibusterjev" potrebna le dvotretjinska večina navzočih senatorjev namesto dvotretjinska večina vseh senatorjev (66). Predlog je stavil vodja demokratov L. Johnson in prodlj z njim z 77 proti 22 glasovom. To je kompromis, ki ga smatrata obe strani za poraz.

SANTIAGO, Kuba.—Včeraj so tod postrelili skupno okoli 75 pristašev bivšega predsednika Batiste. Skupno jih imajo v zaporih še kakih 3,000.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura 35, najnižja 24.

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 3 Tues., Jan. 13, 1959

Kdo je kaj v Kongresu?

Seveda se razume samo po sebi, da bi vsak od skoraj sto senatorjev in 436 kongresnikov bil rad "kaj" na Kapitolu. Toda tudi v Kongresu je mnogo poklicanih, toda malo izbranih, akoravno so vsi izvoljeni. Primeroma malo je število tistih, ki so trajno "kaj," velika večina pride do veljave le od slučaja do slučaja. Trajno pomeni nekaj samo koli 30-40 kongresnih politikov, prvi med njimi so ti-le:

Prvi je tisti, ki je tam samo v duhu, toda vedno navzoč, akoravno ga volivci niso poslali tja. To je predsednik Eisenhower. Njegove zveze s Kongresom so urejene po ustavi, zakonih in običajih, pa vključ temo niso tesne. Pokaže se tam le poredkoma, ampak zato njegova veljava na Kapitolu nič ne trpi. Opira se na dva stebra: predsednik lahko vetoira zakone, Kongres more podreti njegov veto samo z dvotretjinsko večino. Ako ima predsednik za seboj tretjino Kongresa, lahko kroti vse politične apetite na Kapitolu. Vsi znaki kažejo, da ima Eisenhower toliko prijateljev in pristašev med konservativci v obeh strankah, da njihovo število zadostuje in da lahko onemogočijo Kongresu, da bi preglašoval predsednikov veto. Zato bodo v Kongresu imeli pred očmi predsednika pri sestavljanju vsakega zakona. Blamaža je namreč za Kongres, ako hoče preglašovati predsednikov veto, pa pri glasovanju propade. Drugi stebel predsednikove moči je oblast njegove administracije, da nastavlja po njegovih navodilih nove uradnike. Slabo se godi senatorju ali kongresniku, ki je prišel tako daleč navskriž s predsednikom ali njegovo administracijo, da njegove želje niso vpošteevane pri nastavljanju uradništva.

Takoj za predsednikom pride, merjeno po politični moči, predsednik predstavnškega doma Sam Rayburn. Njegov politični ugled je skoraj večji od predsednikovega, vpliv seveda manjši. Sam Rayburn je od vseh demokratov priznan voditelj v predstavnškem domu. Njegovi volji nihče ne nasprotuje, njegova taktika naleti le izjemoma na kritiko med demokrati. Ima glavno besedo pri določanju kandidatov za razne odbore in pri vprašanju, o čem naj se debatira in glasuje v predstavnškem domu. Še celo odbori predstavnškega doma ne morejo preko njegovega stališča v kateremkoli vprašanju. Rayburn se zaveda svoje politične moči, zato jo rabi zmerno, leta in parlamentarna skušnja mu svetujejo tako taktiko.

Sličen položaj, toda ne tako velik vpliv ima voditelj demokratov senatorjev Johnson. Sicer spada med južne konservativce, vendar vedno gleda, da je v prijateljskih zvezah s severnimi "liberalnimi" senatorji. Njegov vpliv ne gre tako daleč, da bi mogel senatorjem kaj diktirati. Zato skuša vse doseči — in navadno tudi doseže — s spretno taktiko. Ker ima precej besede pri tem, kdo od senatorjev bo prišel v posamezne odbore, zato se noben demokratični senator ne prepira z njim brez potrebe. Johnson razume svoj posel: vsako uslugo od strani kakega demokratskega senatorja plača s primerno protiuslugo, to je, recimo tvarna podlaga njegovega političnega vpliva. Zanesse se pa nanjo. Menda je rekel ob neki priliki: ako sem shajal z 49 senatorji v prejšnjem senatu, bom tudi shajal s 64 v sedanjem. To priča o veliki njegovi samozvesti.

Sam Rayburn in Johnson bosta torej stvarna voditelja sedanjega Kongresa in kot taka oblačila in vedrila na Kapitolu tekom letošnjega in prihodnjega leta, kajti Kongres je v demokratičnih rokah.

Republikance tepe dvojna nadloga. So v manjšini in brez potrebe spri med seboj.

V predstavnškem domu ni bilo med republikanci dosti sloge v prejšnjem Kongresu. Po zadnjem porazu republikanske stranke pri jesenskih volitvah je spor bruhnil na dan z vsjo silo. Stara republikanska garda je kandidirala za predsednika kljuba doseganju prvaka Martina, proti tej kandidaturi so se dvignili vsi republikanski kongresniki, ki nočejo spadati v staro gardo. Dolžijo jo namreč, da je tudi ona pripomogla k jesenskemu porazu republikancev. Proti Martinu so postavili kandidata Hallecka, ki je proti pričakovanju zmagal z malo večino. Trdili so, da je 74-letni Martin prestar in premehek za predsednika kluba in da bo Halleck iznajdljivejši in bojevitost, toda Halleck radi tega ne bo imel večjega vpliva v predstavnškem domu.

Prav za prav bi na tretje mesto spadal voditelj republikanskih senatorjev. To mesto je imel preje senator Knowland, ki je pustil senat, da bi propadel kot kandidat za kalifornijskega guvernerja. Za njegovo nasledstvo se tepeta dve krili v republikanski stranki, stari konservativci in njihova opozicija, ki jo navadno imenujejo liberalce, akoravno to niso zmeraj. Preprij je precej oster, dasiravno želi predsednik Eisenhower, da ne bi bil tak. Izvoljen je bil konservativec senator Dirksen, ki bo imel proti sebi celo vrsto nezadovoljstev, ki bodo v kvar njegovemu političnemu vplivu, to tem bolj, ker imajo republikanci v senatu komaj dobro tretjino.

To so recimo politične zvezde prvega razreda v sedanjem Kongresu. Manjših zvezd je 20-40, so to predsedniki raz-

nih stalnih odborov in komisij v Senatu in predstavnškem domu. Njihov vpliv zavisi od delokroga in pristojnosti posameznih odborov in komisij. Na ta mesta pridejo ne morda na podlagi glasovanja in kandidature, ampak po načelu "službene starosti." Kdor dolgo sedi v kakem odboru in mu je sreča naklonjena, lahko tekom let pride kar sam po sebi za predsednika odbora. Zato je med senatorji in kongresniki tak boj, kdo bo prišel v kak odbor. Večkrat pridejo na taka mesta politiki, ki nimajo niti primerne politične avtoritete niti potrebne skušnje in izvežbanosti.

Kar je važno: tisti, ki imajo največ besede, govorijo navadno najmanj. Tak je na primer Rayburn; ne sili v javnost, pomeni pa v predstavnškem domu vse.

Ko bomo sedaj tekom pol leta morali slišati, kaj vse je kdo rekel na Kapitolu, ne smemo nikoli pozabiti, "kaj" je. Ako ni veliko, njegove besede pomenijo malo, ako ga ne podpre skupina njegovih kapitolških prijateljev ali naša javnost. Tudi to se včasih zgodi, toda bolj na redke čase.

BESEDA IZ NARODA

Pevski zbor Triglav

Cleveland, O. — Pričeli smo zopet novo leto, v katerem naj bi naš pevski zbor deloval in uspeval vsaj tako kot je v preteklih. Naj bi se priglasiло kaj novih pevcev in pevk. Vaje so vsak ponedeljek zvečer od pol osme do pol desete.

Zaželel sem si malo oddiha in prepustiti delo drugim, pa ni bilo drugače, da sem se moral zopet vpreči in prevzeti dosedanje delo. S tem ste pokazali, da ste že zadovoljni z menoj, čeprav ne morem vsem v vsem ustreči.

Biti predsednik pri pevskem zboru ni mala stvar, je velika odgovornost, če le hočemo zbor ohraniti in ga obdržati pri življenju. Hvala za zaupanje! Želim, da bi ostali uradniki delovali z mejo in šli na roko zboru. V soboto, 7. februarja, bomo imeli maškerašno veselico, na katero že danes vabimo vse rojake in rojakinje od blizu in daleč. To bo vesela prireditev, kjer ne bo manjkalo smeha. Pridite, ne bo vam žal!

Pozdrav!

Jack Jesenko, predsed.

Zahvala

Cleveland, O. — Podpisana Ana Pakj z 1144 E. 63. St. sem se vrnila iz Euclid Glenview bolnišnice, kjer sem srečno prestala operacijo. Tem potom se želim prisrčno zahvaliti vsem številnim prijateljem in sorodnikom za poslano cvetlice, darove in karte kot tudi za obiske v bolnišnici. Posebno se zahvaljujem duhovščini: č. g. Rebolu od Marije Vnebovzete za večkratno podelitev sv. obhajila v bolnišnici, prav tako č. g. L. Black od Sv. Križa, dalje č. g. L. Baznika za podelitev sv. poslednjega olja v bolnišnici, prav lepa hvala č. gg. Tomcu in Ruparju za pogoste obiske v bolnišnici in na domu. Tako tudi č. gg. J. Vargi in V. Cimpermanu.

Prisrčna hvala vsem tistim, ki ste molili za moje okrevanje in zdravje. Bodite prepričani, da bom tudi jaz molila za vas, naj vas vse ohrani pri najboljšem zdravju.

Obiski na domu so dobrodošli! Vsem hvaležna

Ana Pakj.

Nekaj drobtin iz naravoslovja

Kako hiter je zvok? Kako dolg je milimeter? Kako topla je ena stopinja? Ta na prvi pogled ne posebno bistvena vprašanja povzročajo mnogo resne delavnosti med ameriškimi znanstveniki, ki se pečajo z rešitvijo zamotanih problemov vseirske-atomske ere.

Vzemimo kot primer sekundo. Znanstveniki v laboratorijih, ki se nahajajo v državi Colorado, se pečajo s skoro neopazljivimi spremembami sekunde, ki je merjena po "sončnem času." Da bi se izognili tem pomankljivostim, znanstveniki pripravljajo nov standard, ki bo določen po "atomskem času."

Sončni sistem za merjenje časa se oslanja na čas, v katerem

znanstveniki že sedaj uporabljajo atomsko uro — občutljiv instrument, ki meri čas na podlagi valov, ki jih sproščujejo atomi cesija (cesiuma). Valovi atomov te srebrenikaste kovine imajo konstantno dolžino, a tudi čas, po katerem Amerikanci ravnaajo ure, je določen po atomski uri.

Neka tovarna že izdeluje atomske ure in v zadnjih dveh letih so jih prodali že več kot 50.

Sekunda ni edino merilo, ki je potrebno spreminjati. Meterska dolžina, ki je sedaj določena po vzorcu, ki ga hranijo v Sevres pri Parizu, bo izražena z dolžino svetlobnih valov. To novo merilo bo desetkrat bolj precizno kot pa sedanje, a v poštev bo prišlo predvsem pri izdelavi natančnega oročja.

Tudi Celzijev stopinje predstavljajo negotovo merilo, ki se oslanja na vrelišče in topišče nekaterih elementov in teh točk ni mogoče natančno določiti. Podobne težave nastopajo tudi pri merjenju izredno visokih temperatur, ki nastanejo v raketah in pri atomskih reaktorjih. Tudi na tem področju so ameriški znanstveniki zaposleni z graditvijo novih instrumentov in meril.

Smučanje — vir zdravja in veselja

Kako veselo je bilo v naši ožji domovini Sloveniji okrog sv. Miklavža in o Božiču. Prav vsi, otroci in odrasli, fantje in dekleta so se veselili te dobe, kajti vsi so pričakovali, da dobijo od Miklavža ali od Božička poleg drugega — najlepše in najbolj zaželeno darilo — sanke ali smuč. To je bilo v naši stari domovini res najlepše darilo za mladino, kajti kdo se je bolj veselil sankanja in smučanja kakor naša mladež, pa najsi je bilo to na Gorenjskem, Dolenjskem ali Štajerskem. Pa je tudi razumljivo, kajti po vseh krajih v stari domovini si našel primerne terene za zimski šport in sneg je držal 2 do 3 mesece tudi v nižje ležečih krajih.

Smučanje je najlepši in najbolj zdrav zimski šport. Zato ni nič čudnega če se je v Sloveniji tako močno razvil v času med prvo in drugo svetovno vojno. ne samo mladina, tudi starejši ljudje so hodili pozimi v bližnjo in daljnjo okolico, v planine, kjer so imeli kar trojni užitek naenkrat: občudovali so krasoto zimске narave, udihavali zdrav gorski zrak in se smučali po strminah naših planin, kar je nekaj edinstvenega. Kdor tega ni sam doživel, si pač ne more predstavljati kaj se pravi biti pozimi v planinah in se udeleževati v smučarskem športu. Zato prav upravičeno imenujejo smučanje: bela opojnost.

Dolge kolone, moški in ženske, eden za drugim in s smučmi na ramah, so se vile v strminah proti gorskim vrhovom. Po tri in več ur hoje v strme bregove je bilo treba, predno so prišli na cilj. Znojili so se, toda nikdo ni ternal nad bremenom-smučmi, ki jih je prekladal zdaj na to, zdaj na ono ramo. Vsakdo se je namreč zavedal koliko veselja in užitka mu bodo nudile te "dilece" pri vožnji na gorskih grebenih in še prav posebno pri hitrem smuku nazaj v dolino. Saj ni lepšega kot vožnja navzdol, kjer utirajo smučarji nove smučine v pršiču, da se kadi za njimi kot za avtom na prašni cesti. S krasnimi zavoji zdaj na levo, zdaj na desno se v večjih in manjših lokih spuščajo navzdol; kdaj pa kdaj se ta ali oni smučar bliskovito ustavi — napravil je kristjanijo in obstal je, kakor vojak ob povelju svojega nadrejenega. O kje si lepa Gorenjska, kje Pohorje, Polževo (pri Višnji gori) itd., samo lepi spomini na še lepši zimski šport — smučanje.

Smučanje — vir zdravja in veselja. Če je kak šport, je prav gotovo smučanje, ki ni samo najlepši, temveč tudi najbolj zdrav zimski šport. Res je sicer, da se

je v stari domovini mnogo mladine in odraslih vrglo v letih po prvi svetovni vojni predvsem radi mode na ta šport, vendar so imeli veliko večino oni, ki so smučali radi zdravja in veselja in radi športa kot takega. Takozvani "modni" smučarji so kmalu izpregli, ostale so pa velike množice, ki so hodile zimo za zimo v planine širom naše ožje domovine in po drugih krajih Jugoslavije. Od decembra do marca so imeli sobotni in nedeljski vlaki polno smučarjev, ki so se zavedali kaj je gorski zrak, kaj je sonce, kakšnega pomena za njihovo zdravje je smučarski šport. Poleg vsega tega so pa imeli vsi še svojevrstni užitek, ki ga zlepa ne najdemo pri kaki drugi športni panogi.

Tako je bilo v stari domovini — kaj pa tukaj? Na žalost moramo ugotoviti, da je veliki večini tu v Clevelandu in še marsikje druge, kjer žive Slovenci, ta šport nemogoč. Prvič tu nimamo pravih zim, premalo snega in še ta hitro izgine; kar je prav tako važno, v bližini n i m a m o primernih terenov. Imamo sicer v USA dosti lepih terenov za smučanje (Square Valley v Californiji, kjer bodo zimske olimpijske igre prihodnjito zimo, dalje Lake Placid v državi New York, kjer so bile zim. olim. igre leta 1932, dalje so smučki tereni v Pennsylvaniji in še druge. Toda za nas, navadne zemljane, je vse to nedosegljivo, ker je vse predaaleč. Zato namreč rabiš veliko časa in pa denarja. Seveda, če imaš denar, se čas že dobi. Če ti pa obojnega primanjkuje, potem se moramo pač sprijazniti z milsljio, da se samo še spominjamo lepih smučarskih terenov in tur in da se zadovoljimo le še s kakim smučarskim filmom. Mladina pa, ki še ni okusila bele opojnosti, jo pa tudi ne bo preveč pogrešala, četudi je ravno zanjo velika škoda.

Ivo Kermavner.

Za napake — večjo plačo!

Glavnemu korektorju nekega tesaškega dnevnika so odpovedali službo, ker je bilo v listu v zadnjem času izredno število tiskovnih napak, katere pa niso bile brez smešnosti. Ko je uredništvo to sporočilo in se opravičilo zaradi napak, je nastal med bralci vihar ogorčenja in protestov, češ da izgublja dnevnik s tem eno od svojih največjih priložnosti in mikavnosti. Lastniku ni ostalo drugega, kot da korektorja spet nastavi z večjo plačo in nalogo, da vtihotapi še nalašč posebno zabavne tiskovne pomote. Je pač bil izjemoma duhovit korektor.

K sodobnim svetovnim problemom

Poročilo predsednika Eisenhowerja o stanju Unije dokazuje, da hladne vojne še davno ni konec in da na njen konec tudi ne moremo skoro računati. Svetovni mir more svobodni svet zavarovati po Eisenhowerjevem mnenju svobodni svet samo s stalno pripravljenostjo nastopiti proti vsakemu motilcu miru z močnejšo vojaško silo.

Moskovska napoved o samovoljnem končanju zasedbe Berlina po štirih silah, zmagovalkah v drugi svetovni vojni nad Hitlerjevo Nemčijo, je hladno vojno zaostrila in ponekod naraavnost vzbudila strah pred novim krvavim spopadom. Hruščev je spoznal, da je šel malo predaleč, pa je poslal v Združene države svojega sodelavca Anastaza Mikojana, da vidi, v koliko je mogoče računati s kakim sporazumom z Združenimi državami.

Mikojana so oblasti vljudno sprejele, široka javnost se zanj ni posebno zmenila in se ne meni, madžarski begunci iz baltiskih držav pa so mu povsod pripravili svoj sprejem z velikimi letaki, ki ga pozivajo, naj gre, od koder je prišel, ker v svobodni Ameriki ni prostora za množične morilce, pa četudi so člani vlade!

Trdijo, da naj bi se Mikojan prizadeval za pripravo sestanka Hruščeva in Eisenhowera, ki si ga Moskva že dolgo želi, Washington pa se ga na vse načine otepa. Evropski zavezniški Amerike se boje, da bi na takem sestanku utegnil svobodni svet potegniti krajši konec, posebno še, če bi se sestali na razgovore samo predstavniki Amerike in Sovjetije.

Moskva je koncem tedna predložila zahodnim silam sklicanje mednarodne konference, ki naj bi sestavila mirovno pogodbo z Nemčijo. Po sovjetskem predlogu naj bi se take konference udeležili celo Albanci, Bolgari in rdeči Kitajci, ki v vojni proti Hitlerjevi Nemčiji dejansko niso nikdar sodelovali.

Sovjeti pogrevajo v glavnem eno, kar je pred več kot štirimi leti predložil v Moskvi zahodnim zunanjim ministrom Molotov. Obe Nemčiji naj bi se po vezali v nekako konfederacijo, ki bi jima jamčila obstanek sedanjega notranjega reda in ju v zunanji politiki izločila iz obeh taborov, v katere je danes svet razdeljen. Nova tako "združena" Nemčija naj bi priznala sedanje meje, se odpovedala atomskemu orožju, vodljivim izstrelkom in podmornicam, se odpovedala združitvi z Avstrijo, imela pa naj bi svobodne roke v gospodarskih vprašanjih in mednarodni trgovini. Mirovno pogodbo z vsemi temi določili naj bi podpisali vladi obeh Nemčij, nato pa še skupna nemška vlada.

Zahodne sile so hladne do sovjetskih predlogov, čeprav jih uradno še niso odklonile, ampak obljubile njihovo "natančno proučitev". One zahtevajo svobodno demokratično Nemčijo z vlado in parlamentom izbranim pri svobodnih tajnih volitvah. Hočejo torej dejansko, da se Sovjeti umaknejo iz Vzhod. Nemčije. Odprto puščajo tudi vprašanje poljsko-nemške meje, ki je po izjavah Moskve in Varšave "dokončna". Vzhodna Nemčija je na njo pristala, vlada Zah. Nemčije pa jo ne mara priznati, čeprav obljublja, da jo ne bo skušala s silo spreminjati.

Vprašanje Berlina in nemške združitve je stopilo v ospredje borbe med Sovjetijo in Zahodom. V naslednjih tednih in mesecih bomo o njem slišali vedno več in več.

Zahodne sile in Sovjetija se razgovarjajo v švicarski Ženevi

o možnosti in načinu končanja preskušanja atomskega orožja. Zahod zahteva strogo nadzorstvo nad izvajanjem takega dogovora. Sovjetija je zahtevala v načelu sprejela, skuša pa nadzorovanje omejiti na svojih tleh, kar bi se le dalo. Do sporazuma je še precej daleč, čeprav izgleda zanj po sodbi Washingtona niso preslabi.

Težje je z razgovori o preprečenju nenadnih napadov. Ti razgovori so bili prekinjeni 18. decembra in vse je izgledalo, da ne bodo tako kmalu obnovljeni. Sedaj je Sovjetija pozvala Zahod k obnovi teh razgovorov, ta pa odgovarja, da je potreben najprej vsaj načelen osnovni sporazum, potem bo še le mogoče uspešno razgovarjanje o kakem mednarodnem dogovoru.

Amerikanci in rdeči Kitajci se še vedno pogovarjajo v Varšavi o ureditvi odnosov na Daljnemu vzhodu. Med tem so rdeči Kitajci pretekli teden znova obstrlejevali otočje Quemoy.

Predsednik italijanske vlade Fanfani je bil na obisku v Kairu in Atenah. Na obeh krajih je skušal vplivati pomirjevalno in izboljšati zveze med tema državama in Rimom, pa tudi med Kairo in Zahodom na splošno, posebej pa še med Atenami, Ankaro in Londonom. Ko se je vrnil domov, je začel borobp za ohranitev svoje vlade. Ta je prišla v resno nevarnost zaradi upora v njegovi lastni stranki — Krščanski demokraciji.

Med Atenami in Ankaro tečejo nekaj tednov tajna pogajanja o bodočnosti otoka Cipra. Brez dvoma so o njih poteku sproti obveščevalni tudi Angleži. Obstoji precej upanja, da bo morda na Cipru le prišlo do pomiritev.

V Franciji je pretekli četrtak postal De Gaulle predsednik republike, med tem ko je predsedstvo vlade izročil Michelu Debre, enemu svojih zvestih sodelavcev. Nova vlada je pred hudimi težavami. Socialisti so odklonili sodelovanje v njej, ker nočejo prevzeti odgovornosti za De Gaullovo gospodarske reforme, ki naj spravijo francosko gospodarstvo zopet na noge. Napovedujejo stavke, kajti delavstvo sodi, da so vladni gospodarski ukrepi zanj precej ostrijši in težavnejši kot za bogatejšje sloje.

De Gaulle stoji vsekakor pred težkimi nalogami doma in v Alžiriji. Od njihove ugodne rešitve zavisi bodočnost njegovega vodstva Francije. Izvoljen je bil za sedem let. Po novi ustavi ima skoraj več pravic kot predsednik Združenih držav, med tem ko so bili predsedniki četrte republike dejansko skoraj brez moči.

Na Kubo se vračata sicer red in mir, toda posebna revolucionarna sodišča pošiljajo po naglem postopku pred puške nekdanje Batistove pristaje kot "zločince". Da bi bila to ravno najboljša in najbolj uspešna pot k novi demokratični vladi, je le malo verjetno.

Vodja revolucije Fidel Castro je obljubil prijateljske odnose z Združenimi državami, v kolikor bodo tudi te naklonjene taki politiki.

Svet je do neke mere iznenadil upor v Belgijskem Kongu. Izgredi v prestolnici Leopoldvillu kažejo jasno, da je gibanje za neodvisnost Afrike seglo tudi v to do slej mirno področje.

Pokrajina Ontario v Kanadi se razprostira nekako 1.000 milj od vzhoda proti zahodu in nekako 1.000 milj od juga proti severu.

IVAN TAVČAR:

CVETJE V JESENI

Danijel je ko besen skočil pokoncu. "Pri Mlačanu so slabe naprave? Ta pa ni slaba! Gorenja hiša je malana, pa ne samo hiša, tudi kamra je malana! Ti ljubi odrešenik, naprave naj so slabe!" Prišel se je smejeti.

"Deset je preveč!"

"In živina?" je rjovel Danijel, "te pa ne vidiš! Drobnece tudi ne! Da ne pozabim, dve jareti nista v prodaji. To se zakolje in posuši! Na ti jareti misli, da ne boš pozneje vpil, da sva te opeharila! No, pa, saj tako nič ne bo. Mlačan, vzemi klobuk, pa pojdiva! Dokler živim, ne boš svojega proč metal!" In res je pograbil Mlačana za roko ter ga vlekkel z največjo silo proti vratom.

"Izpregovorita zadnjo besedo!"

Mlačan je že hotel odgovoriti, ker se je bal, da bi se ne razdrla dobra kupčija. Danijel pa ga je prehitel:

"Za pet Kristusovih ran, molči, Mlačan! Saj se vendar ne daš zaklati, kakor se zakolje mrkač v mesnici! Zadnja beseda! Najina prva beseda je tudi zadnja, ker nisva otroka! Devet tavžent že Kalar ponuja Ali ni res, Mlačan?"

In najsi je Danijel legal, je Mlačan vendar diplomatično odgovoril: "Bo že res!"

Vzdihoval sem: "Veliko je devet tisoč!"

Danijel je divjal gor in dol: "Saj ne prodajava kakšne beračije! Samo na 'Lotračnik' poglej: če spomladi vodo na njega napelejš, pa imaš senu, da se od njega gnoj dela! Ta travnik sam je tritisoč vreden. Če ni res, pa naj se kuham v vica do sodnega dne!"

"Torej zadnjo besedo, Danijel!"

Klical je vse svetnike na pomoč in za pričo, da Mlačan drugače v Ameriko ne more in da mu prav nič ne ostane, če potegne samo devet tisoč. Rotil me je, da naj se mi vendar žena in otroci smilijo, če že nimam nič človeškega v sebi. Ko se mu je

dozdevalo, da njegovo rutenje ne napravi name posebnega vtiska, je zakričal:

"Pa naj bo devet tisoč in petsto! Mlačan, vem, da boš jezen, pa kar tiho! To je zadnja beseda, in sam hudič iz pekla bi me ne mogel pregovoriti, da bi odnehal od nje! Devet tevžent in petsto — pa Bog daj srečo!"

Ko sem vendarle še premišljeval, je pograbil Danijela parokizem:

"Premišljaš? Oj, ti krvavi peklenšček, ti še vedno premišljaš! Če hočeš sam sebi dobro, udari z obema rokama, saj vendar nisi obseden! Poglej vendar, koliko je oprave pri hiši! Ne da bi se bahal, lahko pri živem Bogu prišezem, da je samih butarnikov več kot trideset pri hiši. Tako, zdaj pa še naprej premišljuj! Mlačan, molči!"

Butarnikov! Napenjal sem možgane, kaj so prav za prav ti "butarniki."

"Več kot trideset butarnikov" se je drl še vedno Danijel. Končno sem le izvolal, kaj so butarniki.

Kadar se praprot spravlja, jo zlože v veliko butaro, katero obvežejo s tanko vrstico. Na obeh koncih te vrvi so lesene kljuke, ki drže zavezo, kadar je butara obvezana z butarnikom. Take butare se potem vale v dolino, kjer se nalože na vozove.

"Če pa je trideset butarnikov," sem končal razpravo, "pa naj bo! Devet tisoč in petsto!"

"Ta je pametna!" je kričal Danijel. "Sam že misli, da ne poznaš pametne besede! Domačija in špeže, vse je tvoje! Devet tisoč in petsto — pa Bog daj srečo!"

Privlekel je Mlačana k meni. Skoraj pet minut je tolkel z Mlačanovo roko ob mojo, potem s svojo lastno ob mojo, in sicer zaradi posojila. Zmenili smo se, da se snidemo dan po Vernih dušah v Loki, da bomo delali pismo pri notarju, in dostavilo se je, da morata o kupčiji molčati med tem, če ne, imam pravico, da se skesam. Odšel sem takoj are petsto goldinarjev, od katerih je Danijel odzvel dvesto goldinarjev kot njemu dano posojilo.

Čez nekaj čas, ko sta že bila odšla, je pomolil Danijel zopet glavo v sobo:

"Za petsto si naju udaril, naj bo! Ali pozabiti ne smeš, da so izvezta tri jareta, da jih bomo jedli na poti v Ameriko!"

"Dve jareti sta izvezti, vsaj tako se je govorilo!"

"Tri!" je tulil Danijel. "Ne bodi gluhi! Nikoli nisem drugače govoril! No, pa mi daj prisego!"

Tako me je opeharil za eno jare, ker nisem hotel delati sitnosti, ko smo delali v Loki pismo.

Ko je bilo vse v redu napravljeno in podpisano, sta jo onadva udarila v Kranj po potne liste, jaz pa sem jo krenil na Jelovo brdo.

X.

Hodeč proti Jelovemu brdu sem se čutil čisto novega človeka: sedaj sem pravzaprav šele vedel, kaj hočem, pred dušo mi je bilo vse jasno in dvomi me niso več mučili. Sedaj sem bil s tisočermi vezmi prikovan na svojo slovensko zemljo, in če me ta ne bo živila, kdo me naj živi?

Tisto leto je bila čudovito lepa jesen in še v listopadu smo imeli gorko vreme.

Komaj sem napravil kakih dvatisoč korakov z Malenskega vrha, že mi je prihajal na uho ostrí glas klepetajočih trlic. Pod

vasjo je stala Presečnikova tarnica in brez dvojbe se je pri teh trlo. Kar se pa tiče klepetanja, so se terice uspešno kosale s trlicami. Zadnje so sekjale, prve pa obrekovale: izpod trlice se drobil pezdil, izpod jezika teric pa nadrobno pretirala dobra imena sosedov in sosedinj!

Kakor že povedano, je bilo tisto leto izredno lepo, ne preje ne pozneje se ne spominjam, da bi se bil prve dni meseca novembra lan sušil pri tarnici. Torej tisto leto se je sušil, in prav na Presečnikovi tarnici pod Jelovim brdom je delalo osem stariških devic in opravljalje so svoj posel z nekakim koketnim pretiravanjem, kakor je bilo — ne vem, iz kakega vzroka — v navadi pri trenju.

Ali že tiste dni se ni sejalo toliko lana, kakor včasih, ko bi se bilo našemu kmetu čudno, skoraj sramotno videlo, če bi ne bil pridelal svoje hodnične in prazne srajce doma. Zatorej je zarod teric že tiste čase zamiral, in le bolj stariškasto ženstvo je še umelo goniti trlice in z njimi pridelovati svilnate, mehke plasti, katere so se potem skladale v povese. Ali manj ko jih je bilo, bolj so se terice zavedale svojega poklica, in pri vsaki priliki si jih moral silno prositi, če si jih hotel dobiti na delo. Da je terica morala obilo in najboljše jesti, to se je posebej umelo!

Pri Presečniku se je trlo tisto popoldne, in gospodar sam z velikim belim predpasnikom je sušil lan ter moral zastavljati vso pozornost, da se mu pri jami ni vnelo. Ženske so napravljale ropot s trlico in jezikom in so obirale, vmes pa kaj rade govorile o možitvi in ženitvi. Vsaka bi se bila rada močila: bolj če je bila stara, večje je bilo poželjenje! Ravno ko sem prihajal mimo, je izpregovorila Zganjarjeva Urša: "Prvi, ki pride mimo, bo moj!"

Nič hudega slutec, se približam. Že se je Urša zadrila: "Janez, moj si!"

"Kaj boš z mano, vendar vidiš, da sem prestar zate!"

"Nič prestar, vzamem te, Janez, in če lažiš po vseh štirih okrog! Pa še prav rada te bom imela!"

Nisem se hotel udati: "Govore, da imaš od hudiča hudoben jezik, Urša!"

"Ga mi boš pa na rajfelj polagal!" Bilo je to žreblisto orodje nemškega pokolenja, s katerim so se trgale glavice od lanu, ali Uršin jezik — deni ga destkrat na rajfelj! — ne bi bil ukročen.

Tako sem postal žrtev dovtipa, kakor si ga terice rade privoščijo z moškimi, ki prihajajo mimo. Med smehom sem moral odriniti.

Urša je še vpila za mano: "Le nikar ne obupaj, Janez, boš precej priženil! Dva otroka že i-

mam in oba ti prinesem v hišo!" Sledil je grohot, da sem se bal, da kar tarnico raznese!

Pri jami je sedel Boštjan ter dejal zadovoljno:

"Med sršene si zašel! Pričakovali smo te, pa šele o Božiču." Na vprašanje, kaj dela mati, je pokazal na breg Karlovščice, kjer je prala pri tolmunu. Pri nesli so južino, zato sva se lahko podala k perici.

Barba je radovedno vprašala: "Ali se ni kaj zgodilo, ko že danes prihajaš?"

Z Boštjanom sedeva na skalo: "Nekaj se je zgodilo: Mlačanovo sem kupil!"

Oba sta se začudila; Boštjan pa je pametno izpregovoril:

"Devet tisoč si že dal, je gotovo vredno. Sedaj se pa vpraša, kdo ti naj gospodari? Lepo je rečeno: 'sem kupil', obdelovanje je kaj drugega!"

Ponosno sem odgovoril: "Sam bom gospodaril! Ne vem, čemu naj se ne preselim na Jelovo brdo!"

"No, pač —" je Boštjan še vedno dvomil, "par mesecev se že dela na kmetih, potem bo pa

vrag, ko ne bo mesa, ne kofeta in belega kruha!"

Bil sem užaljen. Odgovoril sem bahato:

"Belega kruha bo pač lahko, saj je plačano, a denarja mi še precej ostane!"

"Ni tako!" me zavrne izkušeni mož. "Če dan na dan ješ beli kruh, ga hoče jesti tudi družina. Če si kmet, bodi pravi kmet; če si pa gosposki kmet, se ti bajta že najprej podira!" Za nekaj časa sva obmolknila. Prvi se je zopet oglašil Boštjan: "Nazadnje pa še kako žensko privlečeš iz mesta!"

"Oženim se na Jelovem brdu!"

Oče me je plašno pogledal,

ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, Agent

Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pobištvo

IVanhoe 1-4221

18115 NEFF ROAD

NAZNANILO

SLOVENSKI DRUŠTVENI DOM
na 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio

ima delniško sejo v nedeljo, 18. jan. 1959 ob 2. uri pop. Vljudno ste vabljeni vsi delničarji, delničarke in in zastopniki. Gotovi odstotek izplačila je pripravljen za direktorij.

JOSEPH TREBEC, predsednik
THEODORE KIRCHER, tajnik

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

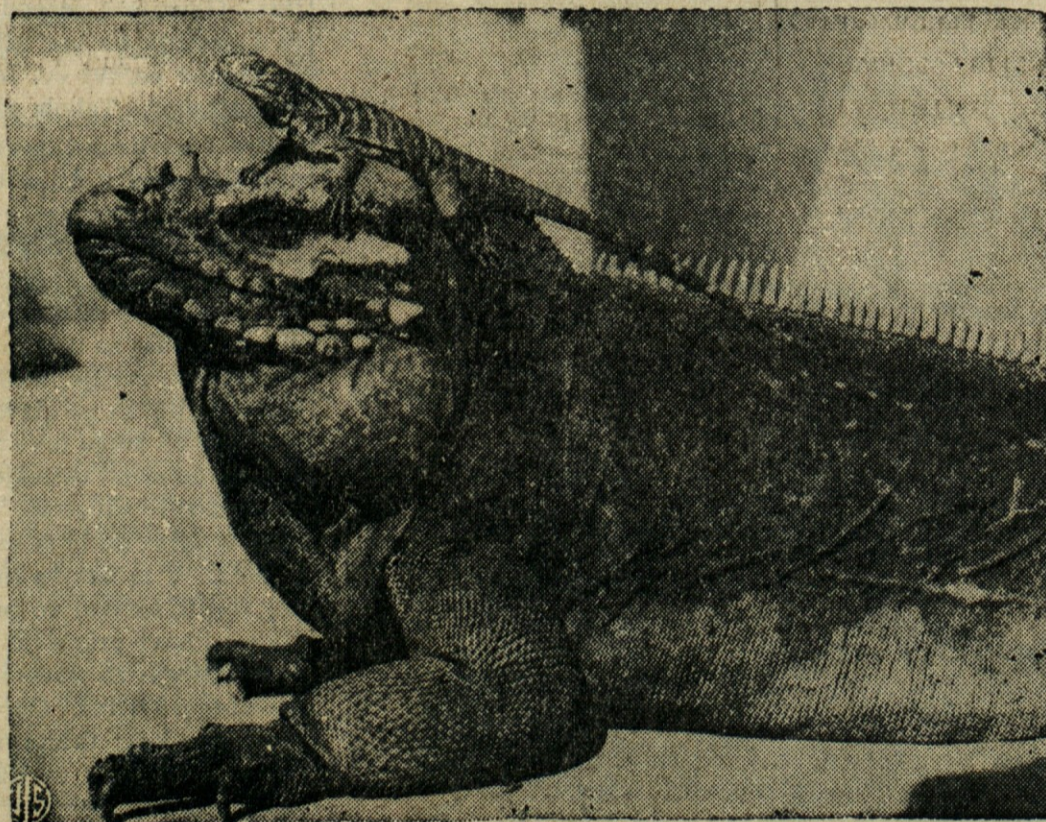
POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KEnmore 1-9411

PRI ZAJTRKU — Stiri leta stari Timothy Short krmi tjulna v privatnem živalskem vrtu svojega očeta v Eppinghamu na Angleškem. V živalskem vrtu naj bi bile vse živali in ptiči Britanskih otokov.

NOSOROŽNI IGUANA Z MLADIČEM — Nosorožni iguana, plazilec, ki ga kaže slika, živi samo na Haitiju in na Puerto Rico. Odrasel tehta okoli 35 funtov. Mladič, ki ga vidimo na glavi starega, tehta okoli en funt in je en čevlj dolga. Slika je bila posneta v Morskem akvariju v Miami, Fla.

kakor bi hotel reči: Ali si še sedaj nisi iz glave izbil te nemarnosti? Počasi je vprašal: "Kje češ na Jelovem brdu dobiti žensko, ki bi bila zate? Pri Mlačanovih je trda, kar se dela tiče!"

"Kar odkrito ti povem, Boštjan: oženim se pri Presečniko-

vih!" Presenetilo ga je tako, da mu je padla pipa iz ust in sicer naravnost v vodo. Z nervozno hitrico jo je lovil po vodi, dokler je ni z mokrim rokavom zotičel; pet izvlekel.

"Se ve, če bo dekle hotelo in če bosta vidva zadovoljna,"

SAVE SAFELY

at **3½%**
CURRENT RATE

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podpora organizacija
v Ameriki... Posluje že 63. leto

Premoženje nad \$11,600,000
Članstvo nad 45,700

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 120.69%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji—

Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta, otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanjih dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članice te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospеле vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnoma Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

CHICAGO, ILL.

HAPPY NEW YEAR TO ALL
from

LOGAN HARDWARE &
PAINT COMPANY
2408-10 Fullerton Ave.
AR 6-0661

BUSINESS OPPORTUNITY

NEAR 50th and ASHLAND — Tavern with 4 apartments. Heat furnished. Annual income \$8,000.00. Immediate possession. Call J. Orville, 1841 W. 63rd St., GRovehill 6-9201. (8)

BAR AND PACKAGE STORE — 5700 North. Very Desirable. Good steady income. EDgewater 4-9652. (8)

HAND LAUNDRY — Priced for immediate sacrifice sale. Excellent location. Well established business. SHeldrake 3-0296. Sunday after 12 call EDgewater 4-3572. (8)

HARDWARE STORE — Established 14 years. Must sell immediately. No reasonable offer refused. Sacrifice sale. 5648 W. Diversey. — BERkshire 7-7891. (9)

CAMERA SHOP — Greeting cards, magazines. Golden opportunity. Established over 25 years. Must sacrifice. Hard work and little cash will yield nice business. Eastman agency. May live on the premises. N. W. Side. \$1,500.00 by owner. KEystone 9-5050. (9)